

lingen værre for de daarligst stillede og gavne ikke det færøske Næringsliv for en eneste Øre.

Krigstiden bragte Kaos ind i Produktionen og det økonomiske Liv. At bringe disse Forhold ind i et normalt Leje, maatte være Socialdemokratiets Opgave i alle Lande. I det danske Rige har Socialdemokratiet koncentreret alt sit Arbejde om dette. Vi kræver, at Produktionen maa igang, og at *Samfundshensynet* her maa være Nr. 1 og den enkelte Profitithensyn maa komme i anden Række. Arbejderklassen nærer absolut intet Ønske om, at Bondens, Købmandens og Haandværkerens Virksomhed ikke skal gaa godt. Arbejderne er tværtimod livsinteresserede heri. Men Socialdemokratiet kræver samtidig, at det Udbytte, som skabes ved, at Borgerne i Fællesskab producerer og virker, det fordelte retfærdigt i Forhold til hver enkeltss Indsats i Produktionsprocessen.

Naar Hr. Effersøe nu rejser rundt og taler om Socialdemokratiets Strejkespil, er det til at sige: Lad Arbejderne faa deres rettmæssige Andel i Udbyttet, saa bliver der ingen Strejker. Det er ganske urigtigt, at Socialdemokrater vil Ufred mellem Menneskene. Det, der skaber Ufreden, er de enkelte, der vil tilrane sig Broderparten af de Livsgoder, som de mange gennem deres Arbejde har skabt.

Taleren gik derefter over til en Omtale af de Opgaver, det færøske Socialdemokrati maatte øve en Indsats for til det kommende Valg. Omtalte herunder Vintergræsningsrettens Aflysning og Trølovens Udvikelse, en Fornyelse af Fiskefaaen, en Del sociale Loves Indførelse her til Færøerne, lempet til efter de særlig færøske Forhold og sluttede med at udtale: Svaret paa, hvad Socialdemokratiet vil, maa være

1) Arbejde for Næringslivets og Produktionens Vækst.

2) Kræve, at de, der producerer, skal have det fulde Udbytte af deres Arbejde.

3) Arbejde for Gennemførelse af sociale Love, hvorved det økonomiske Tryk i nogen Grad lettes for de daarligst stillede af Samfundets Medlemmer, saasom syge, gamle og fattige.

— — — Medens der paa Mødet i Vaag ikke meldte sig nogen politisk Modstander, der vilde tage Debatten op med Redaktør Nielsen, meldte Hr. Redaktør Herluf Thomsen, Tveraa, sig som Vaabendrager for d'Hrr. Effersøes og Samuelsen Rigsdagspolitik. Efter bedste antisocialistiske Mønster søgte Hr. Thomsen at skræmme Vælgerne bort fra Socialdemokratiet, der var en Fjende af Ejendomsretten. Anton Nielsens Foredrag var kun Fraser. Han var en Ulv i Faareklæder, som vilde skjule Socialismens sande Hensigter. Socialismen var en Lære, der var formet af nogle Tænkere. En af dem havde endog sagt, at Ejendom var Tyveri! Her havde man Socialismen, som den virkelig var. Men han skulde Anton Nielsen nok lade være at nævne. — — — Nej, Socialismen kunde intet nyt skabe, kun bryde ned. Kom Socialisterne til at regere, vilde Samfundet ende i den dybeste Elendighed og Fattigdom. Herpaa havde man Beviset i Rusland. Som dette Land var ført til Ruin, saadan vilde det gaa alle Steder, thi det man har i Rusland er Socialisme(!)

Anton Nielsen gjorde Hr. Thomsen opmærksom paa, at den »Socialdemokrat«, der havde sagt, at »Ejendom var Tyveri«, var Franskmanden Proudhon, hvem Socialismens videnskabelige Grundlægger Karl Marx netop tog meget skarp Afstand fra, fordi førstnævnte førte en småborgerlig Politik, der ikke var i Pagt med den økonomiske Udvikling i det nittende og tyvende Aarhundrede. Angaaende Rusland, vilde Taleren henvise til, at de skarpeste Modstandere af de socialdemokratiske Principper var Bolsjevikerne i Rusland. Der maatte altsaa være noget galt med Hr. Thomsens Viden paa dette Omraade. Nielsen gav derefter Hr. Thomsen det glatte Lag. Karakteriserede hans Blad som Organ for de privatkapitalistiske Ideer, de Ideer, der gik ud paa at forsvare de Riges Udbytningsret som Nr. 1 og satte Samfundshensynet i anden Række. Socialdemokratiet tilrettelagde derimod sin Politik saaledes, at der i første Række toges *samfundsmæssige* Hensyn.

Der veksledes endnu nogle Replikker mellem de to Talere, hvorefter Hr. Thomsen synlig mat trak sig ud af Forhandlingen, medens der fra Forsamlingens Side udbragtes et kraftigt besvaret Leve for Redaktør Nielsen.

Lørdag Aften holdtes, som ovenfor nævnt, et Møde paa Sand, hvor J. P. Davidsen bød velkommen. Anton Nielsen holdt derefter sit Foredrag, der paahørtes med megen Interesse.

Davidsen bragte Taleren en Tak for Foredraget.

Mødet i Thorshavn havde samlet en Mængde Tilhørere, der fyldte den store Sal i »Sjónleikarhúsinum«.

Redaktør M. S. Viðstein bød Velkommen og gjorde Forsamlingen opmærksom paa, at der fra Landstingsmanden var indløbet Besked om, at denne ikke saa sig i Stand til at imødekomme vor Indbydelse, da hans Gerning som Formand for Lagtinget ikke levede ham Tid til at kunne deltage i Mødet, saalænge Lagtingssamlingen varer.

Bagermester C. V. Fosaa blev valgt til Mødets Dirigent, hvorefter Redaktør Anton Nielsen fik Ordet og holdt sit Foredrag. Taleren hilste med stærkt Bifald.

Derefter fik Folketingsmand Samuelsen Ordet.

Hr. Samuelsen indledede med nogle Udtalelser om, at han ikke vilde forsvare, hvad Hr. Effersøe overfor Socialdemokratiet havde fremsat ved Mødet paa Sudero. Det kunde Hr. Effersøe nok selv forsvare.

Men Hr. Samuelsen erklærede sig iøvrigt enig med Hr. Effersøe i dennes Opfattelse af Socialdemokratiets Stilling til Ejendomsretten. Dernæst søgte han at skræmme Vælgerne med, at omkring 1945 vilde Socialdemokratiet være ved Magten og have eksproprieret, hvad Folk ejede(!).

Naar Nielsen beklagede, at Valutalovens Virkninger overfor Erhvervslivet var saa stærkt, som Tilfældet var, saa vilde Taleren gøre opmærksom paa, at det var Socialdemokratiet, der havde gennemført denne Lov. At komme her og sige, at den Del af Loven, der var daarlig, var Venstres Skyld, hørte ingen Steder hjemme.

Derefter forsvarede Hr. Sa-

muelsen ganske frejdigt *Nedskæringen paa Sygekassebogen og Ulykkesforsikringsloven.*

Om Strejker udtalte Folketingsmanden, at han ansaa disse for beklagelige, men han erkendte, at de kunde blive nødvendige.

Sluttelig spurgte Hr. Samuelsen, om det var Meningen, at Arbejderne kun skulde varetage Arbejderklassens Interesser?

Patursson kunde tiltræde det meste, som Hr. Nielsen havde fremsat angaaende færøsk Erhvervsliv og om at faa Produktionen i Gang, understregede Betydningen af, at Færøerne fik sin egen Bank, færøsk Brandforsikring m. m. Al Udvikling og Produktion er i de senere Aar kommet i et helt nyt Spor. Vi virker for lidt hjemme og indfører formeget. Han nærede den Anskuelse, at der paa Færøerne nok var en Del Kapital, men den var vist noget ligeligt fordelt. Taleren beklagede, at Hr. Effersøe ikke var til Stede, da han havde tænkt at imødegaa de Ytringer, som han iflg. »Føroyatíðindi« havde ladet falde om Selvestyrepartiet paa hans Møde i Transgvaag. Men han var desværre ikke kommen til Stede, og han følte sig paa den Maade afskaaret fra at deltage i denne Dags Debat.

A. Ziska var glad over, at man var naaet saa vidt, at man var kommen til Erkendelse af, at der her paa Færøerne eksisterede et Folk. Hvor langt vi har været og endnu er ude, vedrørende Kontrol over ind- og udførte Varer, betegner en Dagsorden, som forleden stod at læse i Lagtingshusets Vinduer: Lagtingets Tusindaarsfest, og ved Siden af staar Forslag til Udfærdigelse af Statistik for Ind- og Udførsel *Tusind Aar* og nu er man kommen i Tanker om Statistiken, det er *Færøernes Lagting*.

Hendrik Rubbeksens paatalte, at Arbejderne, Gang paa Gang, har valgt Mænd ind i Lagtinget, der ikke var udgaede af deres Række. Vi har nu længe nok haft disse to Partier alene repræsenterede i Lagtinget. Ved sidste Folketingsvalg havde han stemt paa Socialdemokratiets Kandidat; og han vilde anbefale alle til at slutte sig til Socialdemokratiet, og vælge Mænd af vor egen Midte til at repræsentere os i de folkevalgte Institutioner. (Bragende Bifald).

Derefter folte Hr. Clement Clementsens Trang til at fortælle Forsamlingen, at han ikke troede paa Socialdemokratiet eller Anton Nielsen, som han karakteriserede som *Udlænding* (!)

Anton Nielsen imødegik i en længere Tale Hr. Samuelsen. Socialdemokratiet vedkender sig naturligvis sit fulde Medansvar for Valutaloven. Vi foreslog en Lov, der var bedre end den vedtagne. Denne Lov kunde ikke gennemføres, da der ikke kunne skaffes fornøden Tilslutning til den. Men Socialdemokraterne er praktiske Politikere. Kunde vi ikke faa en Lov der dækkede vore Ønsker, tog vi selvfølgelig en Lov, der med alle sine Mangler alligevel indeholdt det Hovedmoment: Kronesvingningerne bragtes til Ophør. Derefter fremsatte Socialdemokratiet sit Kriseforslag, der skulde afbøde Krisens Virkninger. Men her vilde Venstre ikke være med. Naar Hjælpen skulde tages fra de rige, saa skulde der intet gøres. Hr. Madsen-Mygdal for-

staar det bedre. Han bringer Balance i Statskassen, som Hr. Samuelsen udtrykker det. Balancen opnaas ved at skære ned overfor syge og de af Ulykker ramte Hjem. Hr. Samuelsen møder nu her med en »Kriselov« (!) der tager Tusinder af Kroner fra færøske Sygekasser og gør Kaarene ringere for de Hjem, Ulykkerne rammer og som efter Loven havde Krav paa Hjælp fra Samfundet. Gad vide, om den »Kriselov« vil gavne det færøske Samfundsliv for en eneste Øre. Vedtagelse af det socialdemokratiske Kriseforslag kunde derimod have gavnet færøske Næringsliv for adskillige Tusinde Kroner.

Hr. Samuelsen fortalte, at de, der havde Papirer paa deres Ejendom, ejede disse med fuld Ret, selv om der var Prioriteter i Ejendommen. Hertil vil jeg sige, at hvis »Ejeren« har haft saa ringe Fortjeneste, at der daarligt er bleven til dagligt Brød til hans Børn og Hustru, og intet til Renter, saa skal han nok erfare, hvem der er Ejer, enten han eller Kapitalisten, der har laant ham Pengene. Paa den sidste Side stiller Samfundet sig. Saa er det alligevel Kapitalisten, der er den egentlige Ejer, medens »Ejeren« jo i Virkeligheden kun er Prioritetsbestyrer.

Naar jeg kaldes for »Udlændinge« troster jeg mig med, at naar Rigsforbindelsen er en saadan, at Hr. Samuelsen i Rigsdagen kan stemme for Love, der ogsaa kan faa Indflydelse for min Stilling i Samfundet, maa jeg vel staa her med samme Ret. Paa d'Hrr.s og min Statsborgerret er der for Tiden ingen Forskel.

Naar der spørges, hvem der skal udforme Socialdemokratiets Valgsprogram til det kommende Lagtingsvalg, maa Svaret være: Det gør Socialdemokratiets kompetente Forsamlinger her paa Færøerne. Hvem andre skulde vel ellers?

Naar Hr. Samuelsen spørger, om Arbejderne kun skal arbejde for sin egen Klasse, maa jeg svare: Nej, vi vil som hidtil drive *Samfundspolitik*. Hr. Samuelsen og hans Parti, Venstre, driver derimod en Klassepolitik, til Gavn for de rige, men til megen stor Skade for de Tusinder af Arbejderhjem, baade i Danmark og paa Færøerne.

Taleren pillede derefter en Række af Hr. Samuelsen Postulater fra hinanden. Herunder hilstes Nielsens Tale flere Gange af stærke Bifaldsklap.

Nielsen sluttede med en ilde-

nende Appel til den færøske Arbejderklasse om at slutte op i Socialdemokratiets Rækker.

— — — For Socialdemokratiet har disse Møder været udmærkede. Det er ved disse konstatet, at der hersker en dyb Bitterhed i den arbejdende Klasse mod de herskende sociale Forhold, og at der hos Arbejderne er ved at vagne et Haab om, at saafremt Socialdemokratiet kan vinde det politiske Flertal og dermed Magt til at indrette Samfundet efter de socialdemokratiske Principper, vil der oprinde lysere Tider for den arbejdende Klasse.

Fra Sønderjylland.

Paa en Plakat i et Privathus' Vindue ud til Gaden i Aabenraa kunde man i F. »Hejmdale« fornylig læse følgende:

En Kanarifugl til Salg. Det er en Hund.

Úr Føroyum.

Thorshavn.

Heimaftur.

Anton Nielsen.

Við »Tjaldrinum« hin 9. mai í ár kom til landa blaðmaður úr Danmark, ið saman við undirritaða, skuldi fyrireika og stovna eitt blað fyri hin føroyska javnaðarflokkin. Eftanin var tá, at hann skuldi dvølja her ein ársfjórðing, og nú, tað er komið á stund, at hann hevur lagt frá sær starv sítt við »Føroya Social-Demokrat«, vilja vit siga honum tøkk fyri stund ið rann. Neyvan hevur ein maður sett fót á land her í Føroyum, ið so knappiga hevur skilt og fata okkum. Gjolla hevur hann kanna eftir, hvat ið mest treingist, og átalad mangt gáløysnu frá teirru síðu, ið hava *maktina og rættin* her á landi, við sínum hvössu greinum her í blaðnum, og sjálvt í einu tíð, har hann var einsamallur við blaði, vardi seg væl og setti áløpsmenn í skák og í mát.

Hann er eitt domi um hitt glogga eyga gestsins, og hevur hann í eisini verið forur fyri at norti við bæði eitt og annað, sum vit frá okkara hvonnadgárlivi ikki hava verið vardugir við. Og hvollur hevur rómurin verið í hansara greinum her í blaðnum, har hann hevur lýst út ímillum mann hitt rættvísa kravið, ið nú fyrstani við álvara tykist at ljóða í Føroyum. At hin rættvísa rætturin skal koma í maktins stað, og tøy, ið bera byrðunar, eru tøy, sum bera samfundi, og eiga tí at hava sínar álitsmenn á teim pollum, har samfundsskipanin verður skrivað.

Við hesum reglum vilja vit siga honum tøkk fyri farna tíð og ynskja, at hann má eiga bert góð minni frá sínu Føroyafærd.

Og hitt besta, ið hann vildi haft at lítið aftur til Føroyar eftir, var um hin arbeiðandi flokkurin her á landi vildu kent sína vitjunarstund og sameint tikið stríðið upp fyri einum fullfrælsum arbeiðaralíðið, ið norti og bar hin føroyska javnaðarflokkin, okkara áskoðan og ætlan til heitur og sigur. Tað verður teim strevandi hollast.

Við hesum orðum siga vit harra Anton Nielsen tøkk fyri sína vitjan, og ynskja honum heppi í sínum framfærðarstívi fyri javnaðarflokkin har niðuri í Danmark.

M. S. Viðstein.

„Hafstein“ og „Florøns“.

I Lordags faldt Dom i Sagen angaaende den sørgelige Hændelse ved Sydsland.

Sagen har været til Under søgelse i Handelsministeriet, og efter at Sagen var gennemgaaet endnu en Gang faldt Dommen, der lod paa, at Skibsføreren af »Hafstein«, domtes til 3 Maaneders simpelt Fængsel og Bæste-